Príbeh č. 20 – O starobe podľa Konfucia

Konfucius varoval: „Žiť v starobe po boku svojich detí ešte neznamená byť im skutočne blízky.“

Tento príbeh má viac než dva a pol tisícročia. A predsa znie tak, akoby bol napísaný dnes — o nás, o našich rodičoch i o našich deťoch. Je to podobenstvo o starcovi menom Li Wei, ktorý prišiel za múdrym Konfucius s otázkou, ktorá v starobe trápi mnohých:

„Prečo, keď obetujeme deťom celý svoj život, napokon zostávame sami?“

****

Li Wei bol oddaným a starostlivým otcom. Neúnavne pracoval, aby jeho deťom nič nechýbalo. Vo všetkom sa uskromňoval — len aby ony mali dostatok a pokoj.

Keď deti dospeli, založili si vlastné rodiny a osamostatnili sa, Li Wei usúdil, že nastal čas žiť v ich blízkosti. Predal svoj dom a presťahoval sa k synovi. Vnuci nablízku, rodina, teplo domova… Zdalo sa, že čo viac si možno v starobe priať?

A predsa šťastie neprichádzalo. Dom bol plný ľudí, no Li Weiho srdce zostávalo prázdne. Cez deň boli všetci zaneprázdnení, večer sa vracali unavení a túžili po tichu.

Počúvali ho len letmo.

Jeho rady ich rozčuľovali.

Jeho prítomnosť pokladali za samozrejmosť.

A čím viac sa usiloval byť bližšie, tým väčšmi ho od seba odtláčali.

Li Wei predstúpil pred Konfucia a otvoril mu svoje srdce:

— Učiteľu, celý život som žil pre svoje deti. Domnieval som sa, že pri nich nájdem pokoj a lásku… No namiesto toho sa cítim nadbytočný. Prečo?

Múdry muž ho nezačal utešovať slovami. Namiesto toho mu ukázal tri jednoduché ponaučenia.

PRVÉ PONAUČENIE: VÁZA S VODOU

Konfucius naplnil vázu vodou až po samý okraj.

— Čo sa stane, ak do nej nalejeme ešte viac?

— Pretečie, — odvetil Li Wei.

— Tak je to aj vo vzťahoch. Keď sa snažíme zaujať miesto tam, kde už niet priestoru, vzniká nerovnováha. Vybudoval si dom pre svoje deti, no teraz túžiš byť jeho stredobodom. Lenže stredom ich života sú už ich vlastné deti, ich povinnosti a ich cesta.

DRUHÉ PONAUČENIE: DVA STROMY

Múdry muž ukázal na dva stromy rastúce tesne vedľa seba. Ich konáre sa prepletali a navzájom si prekážali.

— Čo sa stane, keď stromy rastú príliš blízko?

— Prekážajú si, — povedal Li Wei.

— A zosilnejú tým?

— Nie. Slabnú.

— Tak je to aj v živote. Domnievame sa, že blízkosť je vždy požehnaním. No nadmerná blízkosť rodí napätie. Aby sme mohli rásť, potrebujeme priestor.

TRETIE PONAUČENIE: HRSŤ PIESKU

Konfucius nabral do dlane piesok a pevne ju zovrel.

— Čo sa stane?

— Vysype sa pomedzi prsty.

— Tak je to aj s ľuďmi. Láska a úcta nevznikajú pod tlakom.

Čím kŕčovitejšie zvieraš, tým rýchlejšie strácaš. Dopraj slobodu — a to, čo je pravé, zostane.

HLAVNÉ POCHOPENIE

— Keď zasadíš strom, očakávaš, že ti nevyhnutne poskytne tieň? — spýtal sa múdry Konfucius.

— Nie. Sadím ho, aby rástol.

— Prečo si teda od svojich detí očakával niečo iné? Nevychoval si ich pre seba — ale pre svet. A svet na ne má rovnaké právo ako ty.

Li Wei v tichosti pochopil svoj omyl.

Konfucius mu podal hrsť semien:

— Saď. Uč. A uč sa aj ty sám. Staroba nie je časom čakania — je časom objavovania. Nevyžaduj si lásku od svojich detí. Začni žiť tým, čo miluješ ty sám.

Li Wei sa vrátil do svojho mesta, no nie k synovi. Usadil sa neďaleko školy a začal pomáhať deťom. Učil ich, rozprával im príbehy, sadil s nimi stromy. Onedlho ho začali nazývať majstrom Li.

Čím menej sa vnucoval, tým väčšiu úctu si získaval.

Čím menej si nárokoval pozornosť, tým úprimnejšie sa mu jej dostávalo.

KEĎ SA LÁSKA VRACIA

Jedného dňa dostal list od syna:

„Otec, už dlho sme sa nevideli. Chýbaš nám. Vnúčatá sa na teba vypytujú. Príď nás navštíviť.“

A keď Li Wei prišiel, privítali ho s vrúcnosťou. Po prvý raz po mnohých rokoch sa necítil ako bremeno, ale ako očakávaný hosť. A vtedy pochopil: keď prestal lásku vyžadovať, sama sa k nemu navrátila.

„Žiť vedľa svojich detí neznamená byť im skutočne blízky.“

****

Nie je to príbeh o samote. Je to príbeh o slobode v láske.

— Keď si vynucujeme pozornosť, dusíme.

— Keď sa vnucujeme, stávame sa neviditeľnými.

— Keď dokážeme pustiť, sme opäť vyvolení.

Ako povedal Konfucius:

„Lásku a úctu nemožno vynútiť. Možno ich iba vypestovať.“

(zdroj: Večerný Markus)

